

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึกการอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการในการจัดการศึกษาว่า ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข และในหมวด 4 มาตรา 22 บัญญัติไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด” ภารกิจของครูจึงถือเป็นภารกิจที่สำคัญ สังคมส่วนใหญ่จึงมุ่งหวังให้ครูพัฒนาเด็กไทยให้มีคุณภาพเทียบเท่านานาชาติ โดยหน้าที่สำคัญคือ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ อบรม สั่งสอนผู้เรียนให้เกิดความเจริญงอกงาม ให้เป็นผู้มีความรู้ มีทักษะความสามารถในการเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ ครูจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545 : 2)

จากแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2560-2579 : ฉ) กล่าวถึง การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้มาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของบุคคลและสังคม ที่มีความสำคัญยิ่งในการพัฒนาคน ซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญของประเทศ ได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ 4 ประการ คือ 1) เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ 2) เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะ ทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบาทของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและยุทธศาสตร์ชาติ 3) เพื่อพัฒนาสังคมไทย ให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและ 4) เพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางและความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา : 2560:79) และสอดคล้องกับพินสุตา สิริรังศรี (2557 : 6) ที่กล่าวไว้ว่า ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงบริบทสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการสื่อสารปัจจุบันบนโลกไร้พรมแดนที่เป็นไปอย่างต่อเนื่องรวดเร็วและรุนแรง การศึกษายังคงเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตมนุษย์และการพัฒนาประเทศที่เชื่อมโยงกันทั่วโลกให้สามารถ

ดำรงชีวิตท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงนี้ได้อย่างยั่งยืน ทั้งการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย รวมทั้งการศึกษาตลอดชีวิต การจัดระบบการศึกษาที่สนองต่อความต้องการของบุคคล สังคมและประเทศชาติมากเท่าไร หมายถึง การพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้มีศักยภาพเพิ่มขึ้นเพียงนั้น บุคคลสำคัญที่สุดในกระบวนการพัฒนาการศึกษา และการพัฒนาการเรียนรู้ก็คือ “ครู” ครูยังคงเป็นผู้ที่มีความหมายและปัจจัยสำคัญมากที่สุดในห้องเรียน และเป็นผู้ที่มีความสำคัญต่อคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้เพราะคุณภาพของผู้เรียนขึ้นอยู่กับคุณภาพของครู

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ประกาศนโยบาย “2562 ปีทองแห่งการนิเทศภายในโรงเรียน ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อคุณภาพผู้เรียน” ได้กำหนดให้โรงเรียนเลือกใช้วิธีการนิเทศภายในให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายการนิเทศที่สามารถแก้ปัญหาและความต้องการของโรงเรียน โดยการประยุกต์ใช้และพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาตามบริบทของโรงเรียน ตอบสนองนโยบายการเป็นยุคประเทศไทย 4.0 และมาตรฐานการศึกษาชาติ คือผู้เรียนเป็นผู้สร้างนวัตกรรม ครูผู้สอนใช้นวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนที่มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารใช้นวัตกรรมในการบริหารงานในโรงเรียน ซึ่งคำว่าห้องเรียนเป็นฐาน หมายถึง การคำนึงถึงคุณภาพของห้องเรียนที่มีคุณภาพของครูและผู้เรียน โดยครูจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียนที่มุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ครูมีการนำผลการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ไปใช้พัฒนาผู้เรียน ที่คำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน เป็นรายบุคคล มุ่งให้ผู้เรียนทุกคนในห้องเรียนเป็นห้องเรียนแห่งการเรียนรู้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตัวของนักเรียนเอง ผู้เรียนมีคุณภาพเป็นไปตามที่หลักสูตรต้องการ มีทักษะทางวิชาการ ทักษะอาชีพ และทักษะชีวิต (หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562 : 2-6)

การนิเทศการศึกษาเป็นศาสตร์ทางการบริหารที่มีความสำคัญในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถและมีเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งมีผลกระทบโดยตรงต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (เก็จกนก เอื้อวงศ์, 2550:19) และการนิเทศการศึกษามีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ มีทักษะในการพัฒนาวิชาชีพของตนเอง ซึ่งจะส่งผลให้เกิดกับคุณภาพผู้เรียน (สุนันทา สบายวรรณ, 2555:16) หลักการนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ มีการปฏิบัติงานที่เป็นระบบ มีขั้นตอนในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน เน้นความเป็นประชาธิปไตย ส่งเสริมให้บุคลากรได้มีความคิดสร้างสรรค์ มีเจตคติที่ดีต่อกัน ทั้งนี้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของครูอันส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน (โสภณ ทองจิตร, 2553:16)

การนิเทศภายในโรงเรียนมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอน และสามารถแก้ปัญหาให้ครูพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตนเองได้ เมื่อผู้บริหารสถานศึกษาได้รู้ปัญหาที่แท้จริงของโรงเรียน (สน สุวรรณ, 2556:1) การนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียน

เป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เป็นการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนโดยเน้น การบูรณาการ งาน/โครงการต่างๆ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยีทางไกล (DLTV/DLIT) การอ่านออกเขียนได้ การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562 : 4)

Beach และ Reinhartz (2000 : 16 - 18 อ้างใน เก็จกนก เอื้อวงศ์, 2555 : 39) กล่าวถึง บทบาทในการนิเทศของผู้บริหารว่า บทบาทนี้เป็นบทบาทที่ผู้บริหารเข้าไปสนับสนุนส่งเสริมให้ครู ได้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอน ได้นำเสนอบทบาทของผู้นิเทศ ไว้ดังต่อไปนี้

- 1) ผู้นำ (Leader) ผู้นิเทศต้องแสดงภาวะผู้นำเพื่อโน้มน้าวให้ครูได้ทำการเรียนรู้ร่วมกัน อันจะนำไปสู่ การบรรลุ วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยผู้นิเทศสามารถทำงานกับครูเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการจัดการเรียน การสอนของสถานศึกษา และช่วยให้ครูปรับแผนการจัดการเรียนการสอนให้ตอบสนองความต้องการ ของผู้เรียนอย่างเสมอภาค รวมทั้งจูงใจให้ครูยอมรับหลักสูตรและรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ใหม่ บทบาทนี้เป็นบทบาทที่มีความคล้ายคลึงกับบทบาทการเป็นผู้พัฒนาองค์การ และการเป็น นักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ต้องใช้ความพยายามอย่างกว้างขวางในการรวบรวมการปฏิบัติการต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการพัฒนา
- 2) นักวางแผน/นักจัดการ (Planner/Organizer) บทบาทนี้เป็นบทบาทที่มีความสำคัญที่สุดสำหรับผู้นิเทศ ทั้งนี้เพราะการวางแผนเป็นการคาดการณ์ถึงสิ่งที่ควรปฏิบัติและ แนวทางที่จะปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จ ผู้นิเทศจะร่วมดำเนินการวางแผนทั้งในระดับสถานศึกษา โดยการวางแผนพัฒนาครูทั้งหมดในสถานศึกษาและวางแผนระดับย่อย คือ การพัฒนาครูในเรื่อง เฉพาะเจาะจง การวางแผนทั้งระยะสั้นและระยะยาวเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้นิเทศต้องดำเนินการ เพราะ แผนเป็นตัวกำหนดเป้าหมายและการจัดลำดับความสำคัญของการปฏิบัติงาน

นอกจากนี้ภาระหน้าที่ของผู้นิเทศคือช่วยในการจัดตารางการเรียน จัดเอกสารที่เกี่ยวข้อง กับหลักสูตร จัดผู้สอน และทรัพยากรที่ใช้ตามเวลาที่กำหนด

- 3) ผู้เอื้ออำนวย (Facilitator) วัตถุประสงค์หลักของผู้นิเทศ คือ การพัฒนาครูให้มีความงอกงามในวิชาชีพผู้นิเทศต้องมีหน้าที่ ในการ เอื้ออำนวยและสนับสนุนให้ครูซึ่งมีความต้องการและความสามารถแตกต่างกันให้ปฏิบัติการสอน อย่างมีประสิทธิภาพโดยการสนับสนุนช่วยเหลือครูทั้งในทางตรงด้วยการสอนแนะนำครู และโดย ทางอ้อม ด้วยการจัดหาสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน จัดหาทุน การสนับสนุนให้มีที่นิเทศการสังเกต และรับฟัง การสะท้อน การสอนของครูเพื่อช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งในการปฏิบัติการสอนของครู
- 4) ผู้ประเมิน (Appraiser/Assessor) ปัจจุบันนักวิชาการกลุ่มหนึ่งให้ความเห็นว่า การประเมินการ สอนโดยผู้นิเทศที่อาจต้องปฏิบัติไปพร้อมกับการสอนแนะนำครูและการช่วยเหลือสนับสนุนครูเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาการเรียน การสอน
- 5) ผู้เสริมกำลังใจ (Motivator /Encourager) บทบาท สำคัญ บทบาทหนึ่งของผู้นิเทศ คือ การจูงใจ ให้ครูเป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพของสถานศึกษาการ

เสริมกำลังใจด้วยการเสริมสร้างความภาคภูมิใจ ความเชื่อมั่น และการเห็นคุณค่าในตนเอง จะช่วยในการสร้างแรงบันดาลใจต่อการพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอน และช่วยให้ครูมีทัศนคติที่ดีต่อการพัฒนาตนเอง 6) นักสื่อสาร (Communication) ผู้นิเทศต้องเป็นนักสื่อสารที่ดี ความสามารถในการเป็นผู้นิเทศที่มีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับความสามารถในการฟังและการตอบโต้ของผู้นิเทศเอง ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่ผู้นิเทศต้องสามารถสื่อสารความคิดและข้อมูลสารสนเทศกับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรวมถึงชุมชนได้อย่างมีคุณภาพ 7) ผู้ตัดสินใจ (Decision maker) ผู้นิเทศ ต้องมีความสามารถในการตัดสินใจที่ส่งผลต่อนักเรียน ครู บุคลากรอื่นๆ และต่อองค์กร 8) ผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change agent) ผู้นิเทศโดยตำแหน่งแล้วจะต้องมีความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะในเรื่องการเรียนการสอน แต่การเปลี่ยนแปลงจะเกิดขึ้นได้สมาชิกต้องมีความเต็มใจและมีความรู้ความสามารถในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงนั้น ผู้นิเทศจะเป็นผู้ปรับเปลี่ยนแผนและกระบวนการทำงานของครูที่จะส่งผลในทางบวกกับการเรียนการสอนในชั้นเรียน 9) ผู้สอนแนะ/พี่เลี้ยง (Coach/Mentor) เป็นบทบาทที่สำคัญที่จะช่วยเหลือส่งเสริมเกี่ยวกับการรับรู้การตัดสินใจและการใช้ทักษะทางสติปัญญา นอกจากนี้ยังช่วยในการจัดหาทรัพยากรและให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ครูเพื่อการปรับปรุงการเรียนการสอน

ภณทิรา สุปการ (2557 : 6) กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารกับการนิเทศไว้ว่าบทบาทหน้าที่และภาระงานของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะสำเร็จได้ตามเป้าหมาย กระบวนการจัดการเรียนรู้ กระบวนการนิเทศและกระบวนการบริหารจัดการ จำเป็นต้องพัฒนาและร่วมกันสนับสนุนส่งเสริมไปด้วยกันในลักษณะของ “เกลียวเชือก” กระบวนการนิเทศการศึกษา (Supervision) เป็นกระบวนการที่ทำให้เกิดการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนของครู โดยมุ่งให้เกิดการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพส่งผลถึงคุณภาพของผู้เรียน กระบวนการนิเทศการศึกษาช่วยทำให้เกิดการพัฒนาคน พัฒนางาน สร้างการประสานสัมพันธ์ และขวัญกำลังใจ ผู้บริหารการศึกษาต้องทำหน้าที่นิเทศการศึกษา ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับงานวิชาการ ส่งเสริมสถานศึกษาให้บริหารหลักสูตร จัดกระบวนการเรียนรู้ มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ มีการวิเคราะห์วิจัย ตรวจสอบประเมินผลจากสภาพการดำเนินงานตามภาระงานของสถานศึกษาตามนโยบาย ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรังสรรค์ เป็นหน่วยงานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 13 ดูแลการศึกษาในเขตบริการ 5 ตำบล ได้ระดมความคิดเห็นจากบุคลากรของโรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรังสรรค์ เพื่อร่วมวิเคราะห์สภาพขององค์กร โดยใช้เทคนิค SWOT Analysis เป็นปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในของโรงเรียน อยู่ในช่วงของ QUESTION MARK คือ เครื่องหมายคำถาม หมายถึง โรงเรียนมีสมรรถนะภายในมีปัญหาต้องแก้ไขจุดอ่อนภายในโรงเรียน ในขณะที่มีสภาพแวดล้อมภายนอกที่เอื้อต่อการดำเนินกิจการของโรงเรียน โรงเรียนควรกำหนด

กลยุทธ์ปรับปรุงแก้ไขโดยเร็ว เพื่อสร้างโอกาสขยายงานหรือสร้างความเจริญเติบโตในอนาคต โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของหน่วยงาน ดังนี้

1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรำงสรรค์ใช้เทคนิคการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในของหน่วยงาน โดยวิเคราะห์แบบ STEP ผลการวิเคราะห์ดังนี้

1.1 ประเด็นที่เป็นโอกาส ด้านสังคมและวัฒนธรรม คือมีหน่วยงานที่ให้ความร่วมมือจำนวนมาก มีแหล่งเรียนรู้ภายนอกเพียงพอ มีแหล่งท่องเที่ยวที่เอื้อต่อการส่งเสริมรายได้ของนักเรียน การมีส่วนร่วมแบบ บวร (บ้าน วัด โรงเรียน) ด้านเทคโนโลยี มีเทคโนโลยีหลากหลายรูปแบบ เข้าถึงได้ง่าย สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนได้ดีมากทุกด้าน ด้านเศรษฐกิจ คือ มีหน่วยงาน ชุมชน สนับสนุนงบประมาณจำนวนมาก มีหน่วยงานที่ส่งเสริมให้เด็กมีรายได้ระหว่างเรียนที่หลากหลาย ด้านการเมืองและกฎหมาย นโยบายส่งเสริมสนับสนุนในด้านโอกาสทางการศึกษามากขึ้นเช่น นโยบายเรียนฟรี กองทุนการศึกษามีการกำหนดจุดเน้นการดำเนินงานแต่ละด้านอย่างชัดเจน

1.2 ประเด็นที่เป็นอุปสรรค สภาพเศรษฐกิจครอบครัวนักเรียนแตกแยก ยากจน ชุมชน ยังให้ความสำคัญกับการศึกษาน้อย มีแหล่งอบายมุขจำนวนมากที่กระจายอยู่ในชุมชน การเข้าถึงเทคโนโลยีที่ไม่เหมาะสม ภัยคุกคามทางด้านสื่อเทคโนโลยีส่งผลต่อพฤติกรรมของนักเรียน รายได้จากอาชีพในชุมชนขาดความมั่นคง ไม่แน่นอนมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย

2. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน

โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรำงสรรค์ใช้เทคนิคการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในของหน่วยงาน โดยวิเคราะห์แบบ 2 S 4 M ผลการวิเคราะห์ดังนี้

2.1 ด้านโครงสร้างและนโยบาย ประเด็นที่เป็นจุดแข็ง โรงเรียนมีโครงสร้างการบริหารครบทุกด้าน ด้านผลผลิตและการบริการ นักเรียนมีอัตราการศึกษาต่อที่สูง ชุมชนได้รับการบริการด้านการใช้อาคารสถานที่ เด็กนักเรียนมีความสามารถพิเศษหลากหลายจำนวนมาก เด็กมีเจตคติที่ดีต่อการศึกษา ด้านบุคลากร มีบุคลากรจำนวนมากเพียงพอเหมาะสมกับภารกิจงาน ครูสอนตรงตามสาขาวิชาตามความถนัด ด้านงบประมาณ มีงบประมาณสนับสนุนเพียงพอจำนวนมาก มีการจัดทำงบประมาณประจำปี มีเงินนอกงบประมาณสนับสนุน

2.2 ประเด็นที่เป็นจุดอ่อน มีผลสัมฤทธิ์ที่ไม่น่าพึงพอใจผลสัมฤทธิ์ต่ำ อัตราการออกกลางคันสูง นักเรียนขาดทักษะ ขาดภูมิคุ้มกันในการใช้เทคโนโลยี บุคลากรขาดขวัญกำลังใจเช่น ด้านการพิจารณาความดีความชอบ ขาดวัฒนธรรมการทำงาน ความแตกต่างด้านแนวคิดของบุคลากรที่มีกลุ่มอายุแตกต่างกัน ประสิทธิภาพการบริหารจัดการแบบธรรมาภิบาลยังขาดความเข้มแข็ง การกระจาย งบประมาณยังขาดความเหมาะสม ขาดการติดตาม การจัดสรรวัสดุครุภัณฑ์ไม่ทั่วถึง ขาดระบบในการทำงาน ขาดวิสัยทัศน์ การบริหารจัดการด้านงบประมาณขาดความคล่องตัว ขาดการกำกับติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานที่เป็นระบบ การขับเคลื่อนการบริหารจัดการ ขาดเอกภาพ

การบริหารจัดการขาดข้อมูลสารสนเทศที่เพียงพอในการบริหารจัดการ การดำเนินงานด้านประชาสัมพันธ์ ยังไม่ทั่วถึง ขาดการประชุมวางแผนการดำเนินงาน นักเรียนมีกิจกรรมมากเกินไปจนเกิดความจำป็น การบริหาร ยังไม่สามารถสร้างความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานแก่บุคลากรอย่างทั่วถึง การกำกับดูแลและ การบำรุงรักษาวัสดุครุภัณฑ์ การจัดสรรวัสดุครุภัณฑ์ให้ฝ่ายต่าง ๆ ยังไม่ครบถ้วนเหมาะสม

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน คลองท่อมราชภัฏรำงสรรค์ จังหวัดกระบี่ จึงได้พัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน เพื่อ พัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรำงสรรค์ จังหวัดกระบี่ เพื่อช่วยเหลือ สนับสนุนครูให้มี ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนตามจุดประสงค์ของหลักสูตร

คำถามของการวิจัย

1. สภาพ ปัญหา ความต้องการ แนวปฏิบัติที่ดีและแนวทางในการพัฒนารูปแบบการ นิเทศภายใน โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรำงสรรค์ จังหวัดกระบี่ เป็นอย่างไร
2. รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียน คลองท่อมราชภัฏรำงสรรค์ จังหวัดกระบี่ ที่เหมาะสมควรมีลักษณะอย่างไร
3. การใช้รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรำงสรรค์ จังหวัดกระบี่ มีผลเป็นอย่างไร
4. ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรำงสรรค์ จังหวัดกระบี่ เป็นอย่างไร
5. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนา คุณภาพผู้เรียน โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรำงสรรค์ จังหวัดกระบี่ให้มีความยั่งยืน ควรมีลักษณะอย่างไร

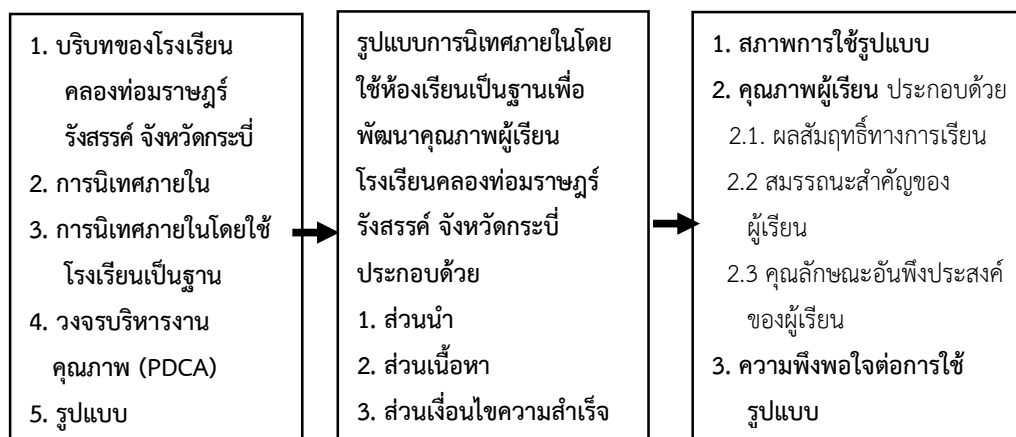
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา ความต้องการ แนวปฏิบัติที่ดีและแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายใน โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรำงสรรค์ จังหวัดกระบี่
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรำงสรรค์ จังหวัดกระบี่
3. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนา คุณภาพผู้เรียน โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรำงสรรค์ จังหวัดกระบี่
4. เพื่อประเมินรูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียน โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรำงสรรค์ จังหวัดกระบี่

5. เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรังสรรค์ จังหวัดกระบี่ ให้มีความยั่งยืน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรังสรรค์ จังหวัดกระบี่ มีกรอบแนวคิด ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรังสรรค์ จังหวัดกระบี่ มีวิธีดำเนินการวิจัย 5 ระยะ แต่ละระยะมีขอบเขต ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพ ปัญหา ความต้องการ แนวปฏิบัติที่ดี และแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายใน โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรังสรรค์ จังหวัดกระบี่ มี 3 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 1.1 ศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการ การนิเทศภายในของโรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรังสรรค์ จังหวัดกระบี่ โดยการสอบถาม มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหา

สภาพและปัญหาการนิเทศภายใน โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรังสรรค์ จังหวัดกระบี่ มีขอบเขตเนื้อหา 5 ด้าน ดังนี้ 1) การศึกษาความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในโรงเรียน 2) การวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน 3) การปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน 4) การติดตาม และประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน และ 5) การสรุปผลการนิเทศภายในโรงเรียน

ความต้องการการนิเทศภายในของโรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดกระบี่ มีขอบเขตเนื้อหา 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง 2) ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ 3) ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม 4) ด้านการพัฒนาหลักสูตร และ 5) ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 4 คน ครู จำนวน 88 คน ในปีการศึกษา 2562 รวมทั้งสิ้น จำนวน 92 คน

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา คือ สภาพ ปัญหา และความต้องการการนิเทศภายในของโรงเรียน

4. ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลา มกราคม พ.ศ. 2563

ขั้นตอนที่ 1.2 ศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีการนิเทศภายใน (Best practices) โดยการสัมภาษณ์

1. ขอบเขตเนื้อหา

แนวปฏิบัติที่ดีการนิเทศภายใน มีขอบเขตเนื้อหา 5 ด้าน ดังนี้ 1. การศึกษาความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในโรงเรียน 2. การวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน 3. การปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน 4. การติดตาม และประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน และ 5. การสรุปผลการนิเทศภายในโรงเรียน

2. ขอบเขตกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระ 8 กลุ่มสาระของโรงเรียน จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนสภาราษินิ จังหวัดตรัง โรงเรียนอำมาตย์พานิชนุกูล จังหวัดกระบี่ และโรงเรียนอ่าวลึกประชาสรรค์ จังหวัดกระบี่ ซึ่งผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจง โดยใช้เกณฑ์โรงเรียนที่มีผลการประเมินคุณภาพภายนอก อยู่ในระดับยอดเยี่ยม โรงเรียนละ 10 คน รวม 30 คน

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา คือ แนวปฏิบัติที่ดีการนิเทศภายในของโรงเรียน

4. ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลา มกราคม พ.ศ. 2563

ขั้นตอนที่ 1.3 ศึกษาแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายใน โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดกระบี่ โดยการสัมภาษณ์

1. ขอบเขตเนื้อหา

แนวทางการพัฒนาการนิเทศภายใน โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรังสรรค์ จังหวัดกระบี่ มีขอบเขตเนื้อหา 5 ด้าน ดังนี้ 1. การศึกษาความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในโรงเรียน 2. การวางแผน การนิเทศภายในโรงเรียน 3. การปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน 4. การติดตาม และประเมินผลการ นิเทศภายในโรงเรียน และ 5. การสรุปผลการนิเทศภายในโรงเรียน

2. ขอบเขตกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน โดยผู้วิจัยเลือกแบบ เจาะจง (Purposive Sampling) แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย

1. ผู้บริหารระดับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 3 คน
2. ผู้บริหาร ที่มีประสบการณ์ในการบริหารโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 4 คน
3. นักวิชาการระดับอุดมศึกษา ที่จบการศึกษาระดับปริญญาเอก ด้านการศึกษา จำนวน 2 คน

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา คือ แนวทางการพัฒนาการนิเทศภายใน โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรังสรรค์

4. ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลา กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563

ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียน โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรังสรรค์ จังหวัดกระบี่ มี 2 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 2.1 ยกร่างรูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียน ของโรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรังสรรค์ จังหวัดกระบี่ โดยผู้วิจัย มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหา

รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้ห้องเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรังสรรค์ จังหวัดกระบี่ ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

- ส่วนนำ ประกอบด้วย 1. หลักการของรูปแบบ 2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ
3. กรอบแนวคิดทฤษฎี

ส่วนเนื้อหา : กระบวนการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน เพื่อพัฒนา คุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย 1. การศึกษาความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในโรงเรียน 2. การวางแผน การนิเทศภายในโรงเรียน 3. การปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน 4. การติดตาม และประเมินผล การนิเทศภายในโรงเรียน 5. การสรุปผลการนิเทศภายในโรงเรียน

- ส่วนเงื่อนไขความสำเร็จ ประกอบด้วย 1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา
2. ความตระหนักของครูและผู้บริหารสถานศึกษา 3. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา

2. แหล่งข้อมูล

ผลการวิจัยใน ระยะที่ 1 และ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศ และ ต่างประเทศ

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา คือ ร่างรูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนา คุณภาพผู้เรียน

4. ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลา มีนาคม พ.ศ. 2563

ขั้นตอนที่ 2.2 ตรวจสอบร่างรูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนา

คุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนคลองท่อมราษฎร์รังสรรค์ จังหวัดกระบี่ โดยการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหา

การตรวจสอบร่างรูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนา คุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนคลองท่อมราษฎร์รังสรรค์ จังหวัดกระบี่ โดยพิจารณาจากความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของร่างรูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ของโรงเรียนคลองท่อมราษฎร์รังสรรค์ จังหวัดกระบี่

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน โดยผู้วิจัยเลือกแบบ เจาะจง (Purposive Sampling) แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วย

1. ผู้บริหารระดับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 3 คน
2. ผู้บริหาร ที่มีประสบการณ์ในการบริหารโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 4 คน
3. นักวิชาการระดับอุดมศึกษา ที่จบการศึกษาระดับปริญญาเอก ด้านการศึกษา จำนวน 2 คน

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา คือ ผลการตรวจสอบรูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็น ฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

4. ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลา เมษายน พ.ศ. 2563

ระยะที่ 3 ศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรำงสรรค์ จังหวัดกระบี่

ผู้วิจัยนำรูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ไปใช้ใน ปีการศึกษา 2563 มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหา

ขั้นตอนการใช้รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้ห้องเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรำงสรรค์ จังหวัดกระบี่

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ รองผู้อำนวยการ จำนวน 4 คน ครู จำนวน 92 คน และนักเรียน จำนวน 1,834 คน ในปีการศึกษา 2563 รวมทั้งสิ้น จำนวน 1,930 คน

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา คือ

1. สภาพการใช้รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรำงสรรค์ จังหวัดกระบี่

2. คุณภาพของผู้เรียน ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

3. ความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ของโรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรำงสรรค์ จังหวัดกระบี่

4. ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลา พฤษภาคม 2563 – กุมภาพันธ์ 2564

ระยะที่ 4 ประเมินรูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรำงสรรค์ จังหวัดกระบี่ โดยการสอบถาม

1. ขอบเขตเนื้อหา

การประเมินรูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรำงสรรค์ จังหวัดกระบี่ โดยพิจารณาจากความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ของโรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรำงสรรค์ จังหวัดกระบี่

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 13 ในจังหวัดกระบี่ จำนวน 16 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling)

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา คือ ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนคลองท่อมราษฎร์รังสรรค์ จังหวัดกระบี่

4. ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลา เดือน เมษายน พ.ศ.2564

ระยะที่ 5 จัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนคลองท่อมราษฎร์รังสรรค์ จังหวัดกระบี่ให้มีความยั่งยืน มี 2 ขั้นตอน

ขั้นตอนที่ 5.1 จัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนคลองท่อมราษฎร์รังสรรค์ จังหวัดกระบี่ให้มีความยั่งยืน โดยผู้วิจัย มีขอบเขตการวิจัยดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหา

การจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนคลองท่อมราษฎร์รังสรรค์ จังหวัดกระบี่ให้มีความยั่งยืน มี 3 ระดับ คือ ระดับสถานศึกษา ระดับผู้บริหาร และระดับครู

2. แหล่งข้อมูล

ผลการวิจัยใน ระยะที่ 1 – 4

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา คือ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนคลองท่อมราษฎร์รังสรรค์ จังหวัดกระบี่ให้มีความยั่งยืน

4. ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลา เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2564

ขั้นตอนที่ 5.2 ประเมินข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรังสรรค์ จังหวัดกระบี่ให้มีความยั่งยืน โดยการสอบถามผู้วิจัย มีขอบเขตการวิจัยดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหา

การประเมินข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรังสรรค์ จังหวัดกระบี่ โดยพิจารณาจากความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของข้อเสนอแนะ

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 และศึกษานิเทศก์ จำนวน 9 คน โดยเลือกแบบเจาะจง

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา คือ ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ของโรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรังสรรค์ จังหวัดกระบี่

4. ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลา พฤษภาคม 2564

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การนิเทศภายใน หมายถึง การส่งเสริม สนับสนุน ให้ความช่วยเหลือครูในสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จตามภารกิจหลัก มีการดำเนินงาน 5 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในโรงเรียน (Need Assessment :N) 2) การวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน (Planning :P) 3) การปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน (Doing :D) 4) การติดตาม และประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน (Monitoring and Evaluation :M) และ5) การสรุปผลการนิเทศภายในโรงเรียน (Reporting :R)

2. สภาพการนิเทศภายใน หมายถึง ระดับการดำเนินงานในการส่งเสริม สนับสนุน ให้ความช่วยเหลือครูในสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จตามภารกิจหลัก มีการดำเนินงาน 5 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในโรงเรียน 2) การวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน 3) การปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน 4) การติดตาม และประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน และ5) การสรุปผลการนิเทศภายในโรงเรียน

3. ปัญหาการนิเทศภายใน หมายถึง อุปสรรคหรือข้อขัดข้องการดำเนินงานในการส่งเสริม สนับสนุน ให้ความช่วยเหลือครูในสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จตามภารกิจหลัก มีการดำเนินงาน 5 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในโรงเรียน 2) การวางแผน

การนิเทศภายในโรงเรียน 3) การปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน 4) การติดตาม และประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน และ 5) การสรุปผลการนิเทศภายในโรงเรียน

4. ความต้องการการนิเทศภายใน หมายถึง ความต้องการของครูที่ต้องการให้สถานศึกษาช่วยเหลือใน 5 ด้าน คือ 1) ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง 2) ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ 3) ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม 4) ด้านการพัฒนาหลักสูตร และ 5) ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

5. แนวปฏิบัติที่ดีการนิเทศภายในของโรงเรียน หมายถึง การดำเนินการนิเทศที่ส่งผลต่อความสำเร็จ มีผลดีต่อคุณภาพสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) การศึกษาความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในโรงเรียน 2) การวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน 3) การปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน 4) การติดตาม และประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน และ 5) การสรุปผลการนิเทศภายในโรงเรียน

6. แนวทางการพัฒนาการนิเทศภายใน หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการพัฒนาการนิเทศภายใน เกี่ยวกับ 1) การศึกษาความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในโรงเรียน 2) การวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน 3) การปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน 4) การติดตามและประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน และ 5) การสรุปผลการนิเทศ ภายในโรงเรียน

7. รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรำงสรรค์ จังหวัดกระบี่ หมายถึง การนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานของโรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรำงสรรค์ (Klongtomratrangsang School :K) ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนนำ ส่วนเนื้อหา และส่วนเงื่อนไขความสำเร็จ

7.1 ส่วนนำ ประกอบด้วย หลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ และกรอบแนวคิดทฤษฎี

7.2 ส่วนเนื้อหา ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน : NPDMR คือ 1) การศึกษาความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในโรงเรียน (Need Assessment :N) 2) การวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน (Planning :P) 3) การปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน (Doing :D) 4) การติดตาม และประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน (Monitoring and Evaluation :M) และ 5) การสรุปผลการนิเทศภายในโรงเรียน (Reporting :R) แต่ละขั้นตอนขับเคลื่อนโดยใช้วงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA) คือ การวางแผน (Plan :P) การปฏิบัติ (Do :D) การตรวจสอบ (Check :C) และการพัฒนา (Act :A)

7.3 ส่วนเงื่อนไขความสำเร็จ ประกอบด้วย ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ความตระหนักของครูและผู้บริหารสถานศึกษา และการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

8. ห้องเรียนเป็นฐาน หมายถึง หมายถึง การคำนึงถึงคุณภาพของห้องเรียนที่มีคุณภาพของครูและนักเรียน โดยครูจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนา

ผู้เรียนในห้องเรียนหรือ นอกห้องเรียนที่มุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ครูมีการนำผล การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ไปใช้พัฒนาผู้เรียน ที่คำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนเป็นรายบุคคล มุ่งให้ผู้เรียนทุกคนในห้องเรียนเป็นห้องเรียนแห่งการเรียนรู้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตัวของผู้เรียนเอง ผู้เรียนมีคุณภาพเป็นไปตามที่หลักสูตรต้องการ มีทักษะทางวิชาการ ทักษะอาชีพ และทักษะชีวิต

9. คุณภาพผู้เรียน หมายถึง ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

10. การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน หมายถึง ขั้นตอนการดำเนินงานในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน ประกอบด้วย 4 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการ แนวปฏิบัติที่ดีและแนวทางการนิเทศภายในโรงเรียน ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน ระยะที่ 3 ศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน และระยะที่ 4 ประเมินรูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน

11. ความถูกต้อง หมายถึง รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความถูกต้อง สามารถวัดประเมินผลตัวบ่งชี้ที่ต้องการวัดได้จริง ให้ข้อมูลครบถ้วน แหล่งผู้ให้ข้อมูลเชื่อถือได้

12. ความเป็นไปได้ หมายถึง รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สามารถนำไปใช้ได้ สถานการณ์จริง

13. ความเป็นประโยชน์ หมายถึง รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีประโยชน์ในสถานศึกษาหรือหน่วยงานทางการศึกษาอื่นนำไปประยุกต์ใช้ได้ ตามบริบทของสถานศึกษาหรือหน่วยงานนั้นๆ

14. ผลการใช้รูปแบบ หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรำงสรรค์ จังหวัดกระบี่ ปีการศึกษา 2563 ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ 1) สภาพการใช้รูปแบบ 2) คุณภาพของผู้เรียน 3) ความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบ

15. สภาพการใช้รูปแบบ หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการปฏิบัติการนิเทศ การวางแผนการนิเทศ การนำผลการประเมินมาวิเคราะห์ รายงานผลและจัดเป็นระบบเพื่อสะดวกในการนำมาใช้ประโยชน์

16. คุณภาพผู้เรียน หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

17. ความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบ หมายถึง ความรู้สึกชอบ ไม่ชอบของผู้บริหารและครูต่อการใช้รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน

18. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการโรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรำงสรรค์ ปีการศึกษา 2563

19. ครู หมายถึง ครูผู้สอนตามคำสั่งโรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรำงสรรค์ ปีการศึกษา 2563

ประโยชน์ที่จะได้รับ

1. ผู้เรียน

- 1.1 ผู้เรียนโรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรำงสรรค์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น
- 1.2 ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข และได้รับการส่งเสริมพัฒนาเต็มตามศักยภาพทุกด้าน

2. ครู/บุคลากรทางการศึกษา

- 2.1 คณะครูโรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรำงสรรค์มีการพัฒนาคุณภาพในทุกๆด้าน
- 2.2 คณะครูโรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรำงสรรค์ได้ศึกษาค้นหาการทำงานด้วยตัวเอง จากกรณีศึกษา การแนะนำอย่างกัลยาณมิตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 2.3 คณะครูโรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรำงสรรค์ได้มีการจำแนกและวิเคราะห์ปัญหาของตัวเองและผู้เรียน

3. สถานศึกษา

- 3.1 โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรำงสรรค์มีรูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่เหมาะสมกับสภาพและบริบทของสถานศึกษา ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้น
- 3.2 โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรำงสรรค์ได้มีการพัฒนางานด้านวิชาการภายในสถานศึกษา ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น
- 3.3 โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรำงสรรค์มีระบบการนิเทศการสอนภายในโรงเรียนที่เข้มแข็ง
- 3.4 โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรำงสรรค์มีการพัฒนาบุคลากร ในโรงเรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้

4. วงวิชาการ

- 4.1 สถานศึกษาอื่นหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา สามารถนำรูปแบบไปปรับ และประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 4.2 เป็นแนวทางในพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้กับสถานศึกษาอื่นในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 4.3 เป็นข้อมูลสำหรับหน่วยงานต้นสังกัดในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ครอบคลุมตามเป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน